

SL-TP-HHP-01 Handhavingsprotocol verontreiniging karkassen bij slachthuizen Pluimvee

Inhoudsopgave

1	Onderwerp	2
1.1	Achtergrond	2
1.2	Doel en toepassingsgebied.....	2
2	Wet- en regelgeving	2
2.1	EU-Regelgeving	2
2.2	Nationale wetgeving	2
3	Begrippen en definities	2
4	Werkwijze	3
4.1	Uitvoering dagelijkse steekproef	3
4.2	Interventiebeleid bij verontreiniging aan het eind van de panklaarlijn	4
5	Registratie en archivering	5
5.1	Registratie.....	5
6	Interventies.....	5
7	Arbo, milieu en veiligheid.....	7
7.1	Veiligheidsbeleid biologische agentia.....	7
8	Bijlagen.....	7
8.1	Bijlage 1: Uitgewerkte interventies cascade 1 t/m 4.....	7
8.2	Bijlage 2: Beslisboom "Interventiebeleid controle puimveeslachthuizen met Permanent Toezicht" cascade 1,2,3 en 4	7
8.3	Bijlage 2a: Beslisboom "Interventiebeleid controle pluimveeslachthuizen met Niet Permanent Toezicht" cascade 1, 2 en 3.....	7

1 Onderwerp

1.1 Achtergrond

Om aanwezigheid van EHEC / Salmonella en Campylobacter op vleesoppervlakken tegen te gaan, is het belangrijk dat de exploitant verontreiniging op alle mogelijke wijzen tracht te voorkomen en, indien er toch verontreiniging optreedt, dit zo snel mogelijk op de juiste wijze verwijdert.

1.2 Doel en toepassingsgebied

Het doel van dit protocol is: op een uniforme manier controles en/of verificaties uitvoeren op de uiteindelijke beheersing van hygiënisch slachten en afwezigheid van verontreiniging op karkassen bij slachterijen pluimvee.

2 Wet- en regelgeving

2.1 EU-Regelgeving

- Verordening (EU) nr. 852/2004
- Verordening (EU) nr. 853/2004
- Verordening (EU) nr. 2017/625
- Verordening (EU) nr. 2019/627

2.2 Nationale wetgeving

- Wet dieren

3 Begrippen en definities

Begrip	Definitie
FSMS	Food Safety Management System: het geheel van het basisvoorwaardenprogramma en de op HACCP gebaseerde procedures zoals bedoeld in artikel 4 en 5 van Vo (EU) 852/2004
OD	Officiële Dierenarts
OA	Officiële Assistent
Steekproef	Het totaal aantal karkassen dat gecontroleerd wordt. De steekproef bestaat uit meerdere deelcontroles (verspreid over de dag). De steekproef is aan het eind van de panklaarlijn.
Slachtshift	Ploeg van het slachthuis

Verontreinigingen	Fecaliën (mest of darminhoud), kropinhoud (graankorrels of vliesjes daarvan) en gal (n.a.v. rechtelijke uitspraak)
RvB	Rapport van Bevindingen

4 Werkwijze

4.1 Uitvoering dagelijkse steekproef

Per slachtshift worden dagelijks diverse items, zoals vermeld in de operationele lijsten (die verschillen voor bedrijven met permanent toezicht en bedrijven zonder permanent toezicht), gecontroleerd ter beoordeling van het slachtproces. Bij bedrijven met dubbele slachtlijnen worden de controles verdeeld over de lijnen.

4.1.1 Steekproef aan het eind van de panklaarlijn bij permanent toezicht

Uitvoering door de OD of OA: 3x 50 karkassen per slachtshift, aan het eind van de panklaarlijn. Deze eindcontrole op verontreiniging moet plaatsvinden op een plek in het slachthuis waar de exploitant alle op het FSMS gebaseerde controles of opknaphandelingen in het kader van de PM-keuring uitgevoerd heeft.

De beoordeling wordt als volgt uitgevoerd:

Vleeskuikens:

De karkassen worden voor de beoordeling van de haak gehaald.

Moederdieren, leghennen, eenden en overig:

Deze karkassen worden aan de haak beoordeeld. Alleen indien het niet mogelijk is om de beoordeling aan de haak uit te voeren, moeten zij van de haak gehaald worden.

Een karkas wordt niet "binnenstebuiten gekeerd". Het vet rond de cloaca wordt aan de kant geschoven om in het karkas te kunnen kijken en de buitenkant van het karkas wordt beoordeeld. Zorg er voor dat de karkassen weer teruggehangen worden bij het juiste koppel.

Controles worden dagelijks zoveel mogelijk op wisselende tijdstippen uitgevoerd. De exploitant mag aanwezig zijn om de controle bij te wonen en wordt dan vlak voor het moment van controle op de hoogte gesteld.

NB. Houd rekening met de veiligheidsvoorschriften, die binnen het bedrijf gelden voor het verrichten van handelingen aan de band.

Indien er een RvB wordt opgemaakt dan gaat dit over 1 steekproef (3x 50 stuks) en kunnen meerdere verontreinigingen gezien worden. Dit wordt gezien als 1 overtreding en dus 1 RvB.

4.1.2 Steekproef na afloop van het slachtproces bij niet permanent toezicht

Uitvoering door de OD of OA: 0,5% van de karkassen met een minimum van 1, per slachtshift, na afloop van het slachten en uitslachten (of gesloten dan wel ontdarmd pluimvee wanneer het slachthuis hier toestemming voor heeft). Als het aantal berekende te controleren karkassen boven de 1,00 uitkomt, vindt volgens rekenkundige regels afronding naar hele karkassen plaats. Indien uit de berekening 0,50 of meer komt, dan wordt er naar boven afgerond. Bij een uitkomst van 0,49 of minder wordt er naar beneden afgerond. Deze eindcontrole op verontreiniging moet plaatsvinden op een plek in het slachthuis waar de exploitant alle op het FSMS gebaseerde controles of opknaphandelingen in het kader van de PM-keuring, vóór de koeling uitgevoerd heeft. Waar "eind van de panklaarlijn" wordt beschreven, wordt bij niet permanent toezichtbedrijven de plek als in de voorgaande zin bedoeld.

De beoordeling wordt als volgt uitgevoerd:

De karkassen worden aan de haak beoordeeld. Alleen indien het niet mogelijk is om de beoordeling aan de haak uit te voeren, moeten zij van de haak gehaald worden. Wanneer er geen slachtlijn aanwezig is, worden karkassen vóór de koeling van een rek of krat af genomen om te kunnen beoordelen.

Een karkas wordt niet "binnenstebuiten gekeerd". Het vet rond de cloaca wordt aan de kant geschoven om in het karkas te kunnen kijken en de buitenkant van het karkas wordt beoordeeld. Zorg er voor dat de karkassen weer teruggehangen/ teruggelegd worden bij het juiste koppel.

Controles worden dagelijks zoveel mogelijk op wisselende tijdstippen uitgevoerd. De exploitant mag aanwezig zijn om de controle bij te wonen en wordt dan vlak voor het moment van controle op de hoogte gesteld.

NB. Houd indien van toepassing, rekening met de veiligheidsvoorschriften, die binnen het bedrijf gelden voor het verrichten van handelingen aan de band.

4.2 Interventiebeleid bij verontreiniging aan het einde van de panklaarlijn

Aantreffen van verontreiniging op karkassen aan het einde van de panklaarlijn moet altijd leiden tot interventie(s). Hierbij kunnen we 2 momenten onderscheiden waarop de verontreiniging wordt vastgesteld:

- Aantreffen van verontreiniging in het kader van de 3 x 50 controle: interventie zoals beschreven in dit protocol onder bijlage 1.
- Aantreffen van verontreiniging buiten het kader van de steekproef beschreven in dit protocol, aan het einde van de panklaarlijn, nadat de laatste handelingen in de panklaar zijn uitgevoerd: zie het algemeen interventiebeleid.

De exploitant moet altijd corrigerende maatregelen nemen (zoals in het Food Safety Management System van het bedrijf beschreven):

- Richting het product: opknappen karkas door wegsnijden/wegspoelen verontreiniging (zonder kruisbezoedeling te veroorzaken) of ongeschikt verklaren voor humane consumptie.
- Richting het proces, ter preventie dat nogmaals verontreiniging optreedt. Bijvoorbeeld: kuikens nuchter bij aanvoer, goede voorselectie waardoor de kans op fouten in het slachtproces wordt verkleind, extra aandacht voor de diverse kritische stappen in het slachtproces (cloacaboor, openen van de buikholte, organenpakket uithalen).

Als het bedrijf maatregelen neemt om verontreiniging te verwijderen, welke niet in het FSMS beschreven zijn, dit als extra constatering in het Rapport van Bevindingen vermelden en opdracht geven om het karkas alsnog correct op te knappen of ongeschikt verklaren voor humane consumptie.

Slachthuizen zonder permanent toezicht volgen de cascades 1 t/m 3 uit bijlage 1. Wordt daarna wederom binnen 3 maanden na afloop van cascade 3, 3 keer een verontreiniging vastgesteld, dan wordt maatwerktoezicht uitgevoerd.

5 Registratie en archivering

5.1 Registratie

Bevindingen worden geregistreerd op de controle lijsten (CL):

- Slachthuis operationeel PLU (bedrijven met permanent toezicht) of,
- PLU KLEIN Operationeel (bedrijven met niet permanent toezicht)

6 Interventies

In dit project wordt afgeweken van het standaard specifieke interventiebeleid vlees, hieronder is dat voor verontreiniging aan het eind van de panklaarlijn (na afloop van het slachtproces) in detail uitgewerkt.

Bij elke constatering van verontreiniging binnen de voorgeschreven steekproef aan het eind van de panklaarlijn dient een Rapport van Bevindingen opgemaakt te worden.

Handhavingprotocol verontreiniging karkassen bij slachthuizen Pluimvee

De onderstaande regels zijn van toepassing:

Cascade 1 t/m 3:

Binnen 3 maanden: Cascade 1 start bij het constateren van de eerste overtreding en daar start ook het tellen van de 3 maanden. De periode van 3 maanden loopt t/m de laatste overtreding in de derde cascade (moving window);

3 perioden van 10 shifts: één periode loopt vanaf de eerste overtreding t/m derde binnen de 10 shifts, zo zijn er 3 perioden;

3 overtredingen: 3 overtredingen binnen 10 opeenvolgende shifts(moving window).

Moving Window (bewegend venster)

Een pluimveeslachthuis krijgt de maatregelen uit de tweede of derde cascade alleen dan opgelegd als de eerste verontreiniging in de eerste cascade binnen de drie maanden¹ daarvoor door de NVWA is geconstateerd. Anders gezegd, de derde overtreding, binnen 10 opeenvolgende slachtshifts, leidt alleen dan tot de maatregel uit cascade 2 of 3, als deze overtreding binnen 3 maanden na de eerste overtreding in de eerste cascade is begaan.

Daarbij is sprake van een zogenoemd moving window (bewegend venster) van drie maanden.

De NVWA kijkt dus altijd drie maanden terug, voordat in cascade 2 en 3, na 3 overtredingen binnen 10 opeenvolgende slachtshifts, maatregelen worden opgelegd. Mocht de eerste overtreding van de eerste cascade buiten dit bewegend venster van drie maanden vallen, dan wordt het slachthuis de maatregel opgelegd uit de laatst doorlopen cascade. Dit betekent het volgende. Als het slachthuis alleen cascade 1 heeft doorlopen, wordt het slachthuis de maatregel uit cascade 1 opgelegd. Heeft het slachthuis cascade 1 en 2 doorlopen, wordt de maatregel uit cascade 2 opgelegd

De maatregelen uit cascade 3, o.a. het verlagen van de bandsnelheid, worden dus pas opgelegd als de derde overtreding binnen 10 opeenvolgende slachtshifts, plaatsvindt binnen 3 maanden van de eerste overtreding in de eerste cascade.

Zijn er drie maanden verstreken sinds de eerste overtreding in de laatst doorlopen cascade, of dit nu cascade 1 of 2 was, op het moment dat de derde overtreding binnen 10 slachtshifts wordt geconstateerd, dan wordt de maatregel uit cascade 1 opgelegd. Vanaf de datum van de eerste overtreding in deze nieuwe cascade gaat een nieuwe termijn van 3 maanden lopen.

¹ met maand wordt bedoeld kalendermaand

Cascade 4:

Wanneer binnen 3 maanden nadat de laatste maatregel in cascade 3 is opgeheven weer 3 overtredingen binnen 10 opeenvolgende slachtshifts worden geconstateerd, wordt het slachthuis de maatregel uit cascade 4 opgelegd. Dit betekent dat het slachthuis, vanaf het moment dat de maatregel is opgelegd, gedurende 3 maanden zal moeten fluctueren met de bandsnelheid onder verscherpt toezicht van de NVWA. Dat wil zeggen dat er bij bedrijven vallend binnen Cascade 4 standaard 2 toezichthouders per shift worden ingepland (en gefactureerd).

7 Arbo, milieu en veiligheid

Zie [Arbo · NVWA werkwijzer](#).

7.1 Veiligheidsbeleid biologische agentia

Op de pagina [Veiligheidsbeleid biologische agentia](#) is informatie en werkvoorschriften te vinden over dit onderwerp. In de rechterkolom is per specifieke doelgroep het mogelijke risico beschreven en de maatregel die moet worden genomen.

8 Bijlagen

8.1 Bijlage 1: Uitgewerkte interventies cascade 1 t/m 4

8.2 Bijlage 2: Beslisboom "Interventiebeleid controle pluimveeslachthuizen met Permanent Toezicht" cascade 1,2,3 en 4

8.3 Bijlage 2a: Beslisboom "Interventiebeleid controle pluimveeslachthuizen met Niet Permanent Toezicht" cascade 1, 2 en 3